

SCIENCE
FICTION

ТРИЛЪР

ЛЪИКАЛОНЕНСКА

ФАНТАСТИКА

А. Е. ВАН ВОГТ, ХОП КЛЕМЪНТ, РОБЪРТ РАЙТ, САРЪО КОМАЦУ

НАЙ-ДОБРИЯТ РАЗКАЗ
НА ДЕСЕТНАТИТЕТО

КРИТИЧНА ТОЧКА

ROMANS

Алфред Ван Вогт

Чудовището

„Човечеството е безсмъртно. Даже ако някога, след много хиляди години...даже ако си представим най-лошото, всепобеждаващият ум ще се възроди, както феникс от пепелта.“

На височина около 4 мили огромният звездолет увисна над един от градовете. Долу всичко носеше следите на космическото опустошение. Бавно спускайки се с енергетическата гондолосфера, Инеш забеляза, че зданията вече започваха да се разпадат от времето.

– Никакви следи от военни действия! Никакви следи... – периодично повтаряше безпътният механически глас.

Когато достигна повърхността, той изключи полето на своята гондола и погледна към буренясалата, обкръжена с голи стени, площадка. Няколко скелета лежаха във високата трева пред сграда с обтекаеми стремителни линии. Това бяха скелети на дълги двуръки и двукраки същества; черепът на всяко се държеше на горния край на тънък гръбначен стълб. Всички кости явно принадлежаха на възрастен индивид и изглеждаха прекрасно запазени, но когато Инеш се наведе и ритна един от тях, всичко се разсипа на прах. Като се изправи, той видя Йоал, който се приземи наблизко. След като историкът излезе от своята енергосфера, Инеш го попита:

– Според вас струва ли си да изпробваме нашия метод за съживяване?

Йоал отвърна угрижено:

– Аз разпитах всички, които вече се бяха спуснали тук от звездолета. Има нещо особено. На тази планета не са останали никакви живи същества, не са останали даже насекоми. Преди да започнем каквато и да е колонизация, ние сме длъжни да изясним какво е станало тука.

Инеш замълча. Подухна слаб вятър, зашумяха листата на горичката недалеч от тях. Инеш погледна към дърветата. Йоал кимна.

– Да, растителността не е пострадала, нали растенията, като правило реагират по съвсем друг начин отколкото активните форми на живот.

Разговорът им беше прекъснат от глас, прозвучал от приемника на Йоал:

– Някъде към центъра на града е намерен музей. На покрива му е поставен червен маяк.

– Аз ще дойда с вас, Йоал – каза Инеш – Там е възможно да са запазени скелети на животни и разумни същества на различни степени от еволюцията. Обаче вие не ми отговорихте. Смятате ли да съживявате тези същества?

– Аз ще поставя въпроса на обсъждане от Съвета – бавно проговори Йоал, – но на мен ми се струва, че отговорът няма да предизвика съмнение. Ние сме длъжни да узнаем причината за тази катастрофа. Той описа неопределен полукръг с една от своите щипки и като на себе си

добави:

– Разбира се, трябва да се действа внимателно, започвайки от най-ранните степени на еволюция. Отсъствието на детски скелети показва, че тези същества, както изглежда, са достигнали индивидуално безсмъртие.

Съветът се събра за оглед на експонатите. Инеш знаеше, че това е просто формалност. Решението е прието – те ще бъдат съживени. Покрай всичко останало те бяха любопитни. Вселената е безкрайна, полетите в космоса са дълги и уморителни. Поради това, спускайки се на непознати планети, те винаги с вълнение очакваха срещи с нови форми на живот, които могат да видят със собствените си очи, да ги изучат.

Музеят приличаше на всички музеи. Високи сводести тавани, обширни зали. Пластмасови фигури на странни зверове, множество предмети – те бяха твърде много за да се огледа всичко и да се разбере за толкова кратко време. Еволюцията на непознатата раса беше представена с последователни групи от образци. Инеш заедно с всички премина през залите. Той облекчено въздъхна, когато накрая се добраха до ред скелети и мумии. Скрит зад силовия екран, той наблюдаваше, как специалистите биолози извличат една мумия от каменния саркофаг. Тялото на мумията беше забинтовано с ивици материя в няколко слоя, но биолозите не започнаха да разговарят изгнилата тъкан. Както обикновено се правеше в такива случаи, те взеха с пинсета само парче от черепа. За съживяването е годна която и да е част от скелета, обаче най-добри резултати, най-съвършена реконструкция дават някои области от черепа.

Главният биолог Хамар обясни защо са избрали именно тази мумия:

– За съхранение на тялото са използвани някои вещества, които свидетелстват за зачатъци на химията. Резбата на саркофага говори за първобитна цивилизация, незапозната с машини. На този стадий потенциалните възможности на нервната система едва ли са били особено развити. Нашите специалисти по езици проанализираха записите на говорещите машини, поставени във всички раздели на музея, и макар езиците да се оказаха твърде много – тука има запис от разговорната реч даже от тази епоха, когато това същество е било живо, – те без труд разшифроваха всички понятия. Сега универсалният преводач е настроен от тях така, че ще преведе всеки наш въпрос на езика на възкресеното същество. Разбира се, и с обратен превод. Но извинявайте, аз виждам, че първото тяло е вече подготвено.

Инеш заедно с останалите членове на Съвета внимателно следеше биолозите: те закрепиха с притискащите скоби покрива на възкресителя и процесът на пластично възстановяване започна. Той почувства как всичко в него се напрегна. Той знаеше какво ще стане сега. Ще минат няколко минути и древният обитател на тази планета ще се изправи от възкресителя и ще застане пред тях лице в лице. Научният метод на възкръсването беше прост и безотказен.

Ресниците на съживения трепнаха и той отвори очи.

– Значи това е истина – каза той високо и машината веднага преведе неговите думи на езика на генейците. – Значи смъртта е само преход в друг свят. Но къде са моите слуги?

Последната фраза той произнесе с разстроен и унил глас.

Възкръсналият седна, след това излезе от апарата, капака на който автоматично се беше вдигнал, когато той оживя. Като видя генейците, той затрепери, но това продължи само миг. Съживеният беше горд и обладаваше своеобразно високомерно мъжество, което сега му прилягаше. Неохотно той се отпусна на колене и се поклони, но тутакси го обзеха съмнения.

– Вие ли сте боговете на Египет? – попита той и отново стана. – Що за уроди? Аз не се прекланям пред непознати демони.

– Убийте го! – заповяда капитан Горсид.

Двуногото чудовище конвулсивно се дръпна и се разтопи в пламъците на лъчевото оръжие.

Вторият съживен се повдигна и като ги видя, затрепери и пребледна от ужас.

– Господи боже мой, ако още един път се докосна до проклетата отрова. Така да се натряскам до козирката!

– Що за „отрова“ е това, за която ти спомена, непознати? – с любопитство попита Йоал.

– Ракия, първак, отрова в шише, мляко от бясна крава, с какво ли не поят хората в този вертеп, о, господи боже мой!

Капитан Горсид въпросително погледна Йоал.

– Да продължава ли?

Йоал отговори:

– Почакайте, това е любопитно.

След това отново се обърна към съживения:

– Как ще реагираш, ако ти кажа, че сме долетели от друга звезда?

Човекът се загледа в него. Той беше явно заинтригуван, но страхът се оказа по-силен.

– Слушайте – каза той, – аз си пътувах по своя си работа. Да предположим, че съм обърнал 2–3 чаши, но за всичко са виновни тези, които сега продават тази пакост. Кълна се, че не видях другата кола, и ако това е нов начин за наказване на тези, които пият, когато карат кола, аз се предавам. Вие победихте. Кълна се, че до края на живота си няма да туря капка в устата си, само ме пуснете.

– Той кара „кола“, но за нея съвсем не мисли – проговори Йоал. – Никакви такива коли ние не видяхме. Те не са се погрижили да ги запазят в своя музей.

Инеш забеляза, че всички чакат някой да зададе въпрос. Чувствайки, че ако той сам не заговори, кръгът на мълчанието ще се затвори, Инеш каза:

– Помолете го да опише колата. Как действа тя?

– Ето това е друго нещо! – зарадва се човекът. – Кажете ми накъде биете и аз ще ви отговоря на всеки въпрос. Мога да се напия така, че да виждам всичко двойно, но колата си ще запала. Как действа ли? Много просто. Включваш стартера и с крак даваш газ...

– Газ – намеси се техникът – лейтенант Вид. – Мотор с вътрешно горене. Всичко е ясно.

Капитан Горсид даде знак на стража с лъчевото оръжие.

Третият човек седна и известно време внимателно ги оглеждаше.

– От звездите? – накрая попита той. – Вие имате система или попаднахте при нас случайно?

Генейските съветници, събрали се под купола на залата, неловко се размърдаха в своите извити кресла. Инеш погледна към Йоал. Историкът беше потресен и това разтревожи метеоролога. Той си помисли: „Двуногото чудовище притежава ненормално бърза приспособяемост към новите условия и много остро чувство за реалност. Нито един генеец не може да се сравни с него по бързина на реакциите.“

– Бързината на мислене не винаги е признак за превъзходство – каза главният биолог Хамар. – Съществата с бавно обстоятелствено мислене заемат в реда на мислещите особено почетно място.

„Работата не е в скоростта – неволно си помисли Инеш, – а в правилността, в точността на мислене“. Той се помъчи да си представи, че е на мястото на съживения. Би ли могъл той ето така, почти веднага, да разбере, че около него стоят чужди същества от далечни звезди? Едва ли. Всичко това мигновено излетя от главата му, когато човекът стана.

Инеш и останалите съветници не го изпуснаха от очи. Човекът бързо се приближи до прозореца и погледна навън. Един кратък поглед и той се обърна към тях:

– Навсякъде все същото ли е?

Отново бързината, с която той разбра всичко, поразя генейците. Накрая Йоал реши да отвърне:

– Да. Опустошение. Смърт. Развалини. Вие знаете ли какво се е случило тук?

Човекът се приближи и спря пред силовия екран, зад който стояха генейците.

– Може ли да разгледам музея. Трябва да преценя в коя епоха съм. Когато бях жив, ние притежавахме някои средства за разрушение. Кое от тях е било приложено – зависи от изминалото време.

Съветниците погледнаха към капитан Горсид. Той се поколеба и заповяда на стража с лъчевото оръжие:

– Върви след него!

След това погледна човека в очите:

– На нас ни са ясни вашите намерения. Вие искате да се възползвате от положението и да осигурите безопасността си. Искам да ви предупредя: нито едно излишно движение и тогава всичко ще завърши добре.

Повярва ли човекът в тази лъжа или не, не можеше да се разбере. С нито един поглед, с нито един жест не показа той, че е забелязал разтопления под там, където лъчевото оръжие изгори и направи на нищо двамата му предшественици. Той с любопитство се приближи до близката врата, внимателно погледна следващия го втори страж и бързо се отправи нататък. След него премина стражът, зад тях се движеше силовият екран и накрая всички съветници един след друг.

Инеш престъпи прага трети. В тази зала бяха изложени модели на животни. Следващата представяше епохата, която Инеш нарече за себе си „цивилизована“. Тука се пазеха множество апарати от този период. Всички те говореха за твърде високо равнище на развитие. Когато генейците пристъпиха тука за първи път, Инеш си помисли: „атомна енергия“. Това разбраха и другите. Капитан Горсид се обърна към човека:

– Нищо не пипай! Една лъжлива крачка – и стражата ще те изгори.

Човекът спокойно се спря сред залата. Въпреки чувството на тревожно любопитство, Инеш се очуди на неговото самообладание. Той сигурно е разбрал каква съдба го очаква и въпреки всичко стои пред тях дълбоко замислен за нещо. Накрая човекът уверено заговори:

– По нататък няма смисъл да вървим. Може би вие ще можете да определите по-точно колко време има между деня на моето раждане и ето тези машини. Това е апарат, който, ако се съди по табелката му, брой дялящите се атоми. Когато техният брой достигне границата, автоматически се отделя определено количество енергия. Периодите са пресметнати така, че да се предотврати верижната реакция. По мое време съществуваха хиляди груби приспособления за забавяне на атомната реакция, но за създаването на такъв апарат са били необходими 2000 г. от началото на атомната ера. Вие можете ли да направите приблизителен разчет?

Съветниците очакващо погледнаха към Вид. Инженерът беше смутен. Накрая той се реши и заговори:

– Преди 9000 г. ние сме знаели много начини за предотвратяване на атомни взривове. Но – прибави той вече по-бавно – аз никога не съм чувал за прибор, който да брой за това атомите.

– И всички са загинали – промълви едва чуто астрономът Шюри.

Възцари се мълчание. То беше прекъснато от капитан Горсид:

– Убий чудовището! – заповяда той на най-близко стоящия страж.

В същия миг, обзет в пламъци, стражът рухна на пода. И не стражът, а стражите! Всички едновременно бяха пометени и погълнати от огнения вихър. Пламъкът лизна силовия екран, отскочи, втурна се още по-яростен и отново се отдръпна, разгаряйки се все по-ярко. През огнената завеса Инеш видя как човекът отстъпи към далечната врата. Апаратът, броящ атоми, светеше от напрежение, обгърнат от сини мълнии.

– Затворете всички изходи! – излая в микрофона капитан Горсид. – Поставете охрана с лъчево оръжие. Докарайте бойните ракети по-близо и разстреляйте чудовището с тежките оръдия!

Някой каза:

– Ментален контрол. Каква ли ще е тая система за мислено управление от разстояние. Защо само в това се объркахме?

Те отстъпиха. Сините пламъци лизнаха тавана, опитвайки се да пробият силовия екран. Инеш за последен път погледна апарата. Сигурно той още продължаваше да брой атомите, понеже около него се кълбяха адски сини вихри.

Заедно с останалите съветници Инеш се добра до залата, където беше възкресителят. Тука те се укрива зад втори силов екран. С облекчение се скриха в индивидуалните си гондоли, излетяха нагоре и бързо се прибраха в звездолета. Когато огромният кораб излетя от него се отдели атомна бомба. Огнена бездна се разгърна долу над музея и над целия

град.

– И все пак ние не разбрахме защо е загинала расата на тези същества – прошепна Йоал на ухото на Инеш, когато тътнежът на взрива замря в далечината.

Бледо-жълто слънцето се издигна над хоризонта на третото утро след взрива на бомбата. Беше вече осмият ден от тяхното пребиваване на тази планета. Инеш заедно с останалите се спусна в нов град. Той реши да се възпротиви на всеки нов опит за съживяване.

– Като метеоролог – каза той – аз обявявам, че тази планета е напълно безопасна и годна за гениевска колонизация. Не виждам никаква необходимост още един път да рискуваме. Тези същества са проникнали в тайните на своята нервна система и ние не можем да допуснем...

Прекъснаха го. Биологът Хамар насмешливо каза:

– Ако са знаели толкова много, защо не са се преселили на друга звездна система и не са се спасили?

– Предполагам – отговори Инеш, че те не са открили нашия метод за определяне на звездите с планети годни за обитаване.

Той обгърна с намръщен поглед другарите си.

– Ние всички знаем, че това беше уникално, случайно откритие.

По изразите на лицата им той разбра: те мислено отхвърлят неговия довод. Инеш чувстваше, че е безсилен да предотврати катастрофата. Той си представи как тази велика раса е посрещнала смъртта. Сигурно тя е настъпила бързо, но не чак толкова, че те да не успеят да разберат. Твърде много скелети лежах на открито в градините на великолепно домове. Като че ли мъжете са излезли навън с жените, за да посрещнат гибелта на своя народ под открито небе. Инеш се опита да опише на съветниците техния последен ден преди много-много години, когато тези същества спокойно са гледали смъртта в лице. Обаче предизвиканите от него зрителни образи не достигнаха до съзнанието на неговите съплеменници. Съветниците нетърпеливо се размърдаха в своите кресла зад няколкото реда силови екрани, а капитан Горсид попита:

– Обяснете, Инеш, какво именно предизвика у вас такава емоционална реакция?

Въпросът застави Инеш да замълчи. Той не мислеше че това са емоции. И едва сега той изведнъж разбра.

– Какво именно? – бавно проговори той. – Знам. Това беше третият възкресен. Аз го видях през завесата от енергийни пламъци. Той стоеше там до далечната врата, и гледаше към нас, докато ние бягахме. Гледаше с любопитство. Неговото мъжество, спокойствие, ловкост, с която ни

измами – в това е цялата работа.

– И всичко това доведе до гибелта му – каза Хамар.

Всички се засмяха.

– Слушай, Инеш! – добродушно се обърна към него Мейард, помощник капитанът. – Няма ли вие да започнете да твърдите, че тези същества са по храбри от нас или че даже сега, когато сме взели всички предпазни мерки, ние трябва да се опасяваме от едно съживено от нас чудовище?

Инеш замълча. Той се чувстваше глупаво. Това откритие, че у него могат да се появят емоции, го разстрои. При това не му се искаше да отстъпи. Ето защо той направи последен опит.

– Аз искам да кажа само едно – сърдито измърмори той – стремежът да се изясни какво се е случило със загиналата раса не ми се струва вече оправдан. Това не е задължително.

Капитан Горсид даде знак на биолога.

– Пристъпвайте към оживяване! – заповяда той. И обръщайки се към Инеш, заговори:

– Нима ние можем ето така, без да завършим всичко да се върнем на Генея и да започнем масово преселване? Представете си, че нещо тук не сме изяснили докрай. Не, драги, това е недопустимо.

Доводът беше стар, но сега Инеш кой знае защо се съгласи веднага с него. Той искаше да добави още нещо, но забрави за всичко, защото четвъртият човек се повдигна от възкресителя.

Той седна... и изчезна.

Настъпи мъртва тишина, пълна с ужас и изумление. Капитан Горсид хрипливо проговори.

– Той не може да изчезне оттука. Ние знаем това. Той е някъде тук.

Генейците около Инеш наставаха от креслата, вглеждаха се в пустотата под енергийния купол. Стражите стояха безволно отпуснали щипалки с лъчеви оръжия. Със страничното си зрение Инеш видя как един от техниците, обслужващи защитните екрани нещо прошепна на Вид, който веднага го последва. Той се върна забележимо помръкнал.

– Казаха ми – заговори Вид, – че когато съживеният изчезна, стрелките на приборите са подскочили до максимум. Това е равнището на вътрешно ядрените процеси.

– В името на първия генеец! – прошепна Шюри. – Това е то, от което ние винаги сме се бояли.

– Унищожете всички локатори на звездолета! – крещеше капитан Горсид в микрофона. – Унищожете всичко, чувате ли?

Той се обърна, святкайки с очи към астронома.

– Шюри, те струва ми се, не ме разбраха. Заповядайте на своите подчинени да действат! Всички локатори и възкресители трябва да бъдат незабавно унищожени.

– По-скоро, по-скоро! – жално потвърди Шюри.

Когато всичко беше направено, те дойдоха на себе си. На лицата им се появиха мрачни усмивки. Всички чувстваха мрачно удовлетворение. Помощник капитанът Мейард каза:

– Във всеки случай, сега той няма да намери нашата Геней. Великата система за откриване на звезди с планети ще остане наша тайна. Ние можем да не се опасяваме от възмездие...

Той спря и вече по-бавно завърши:

– Но за какво говоря всичко това? Ние нищо не сме направили. Нима сме виновни за това, което се е случило с жителите на тази планета?

Но Инеш знаеше за какво мислеше той. Чувството за вина винаги възникваше у тях в подобни моменти. Призраците на всички изтребени от генейците раси; безпощадната воля, която ги вдъхновяваше, когато те за първи път се приземяваха; решимостта да унищожат всичко, което им пречи; тъмните бездни на безмълвен ужас и ненавист, оставащи зад тях навсякъде; дните на страшния съд, когато те безжалостно облъчваха нищо неподозиращите обитатели на мирни планети със смъртоносна радиация – ето какво се криеше зад думите на Мейард.

– Аз все още не вярвам, че той е избягал, – заговори капитан Горсид. – Той е тука в зданието. Той изчаква кога ще снемем защитните екрани и тогава ще се опита да си отиде. Нека чака. Ние няма да направим това.

Отново се възцари мълчание. Те очакващо гледаха към пустия купол на енергийната защита. Само блестящият възкресител стоеше там на своите метални подставки. Освен него там нямаше никой – нито един страничен блясък, нито една сянка. Жълтите слънчеви лъчи проникваха отвсякъде, осветявайки площадката така ярко, че да се скриеш на нея беше просто немислимо.

– Стража! – заповяда капитан Горсид – унищожете възкресителя. Аз мисля, че той ще се върне, за да го разгледа, затова не трябва да рискуваме.

Апаратът изчезна във вълни от бял пламък. Заедно с него изчезна и последната надежда на Инеш, който все още вярваше, че смъртоносната енергия ще застави двуногото чудовище да се появи. Нямаше още на какво друго да се надяват.

– Но къде ли може да се е дянал той? – попита Йоал.

Инеш се обърна към историка, възнамерявайки да обсъди с него този въпрос. Когато се обръщаше, той видя – чудовището стоеше недалече под дървото и внимателно ги разглеждаше. Сигурно то се беше появило точно в този момент, защото всички съветници едновременно зяпнаха с уста и се отдръпнаха назад. Един от техниците прояви голяма находчивост – мигновено установи между генейците и чудовището силов екран. Съществуването бавно се приближаваше. То беше крехко и държеше главата си леко отнетната назад. Очите му сияеха като осветени с вътрешен огън. Когато приближи до екрана, човекът протегна ръка и го докосна с пръсти. Екранът ослепително припламна, след това се замъгли с преливащи цветове. Вълната от цветове премина върху човека: цветовете станаха по ярки и за миг се разляха по цялото му тяло от главата до краката. Цветната мъгла се разсея. Очертанятия станаха невидими. Още миг – и човекът мина през екрана.

Той се засмя – звукът беше странно мек – и веднага стана сериозен.

– Когато се пробудих, ситуацията ме забави – каза той. – Помислих си: „Какво да правя с вас сега?“

За Инеш неговите думи прозвучаха в утринния въздух на мъртвата планета като присъда на съдбата. Мълчанието наруши глас, толкова задавен и неестествен глас, че Инеш чак след време позна гласа на капитан Горсид.

– У-б-и-й-т-е го!

Когато взривовите от пламък паднаха обезсилени, неуязвимото същество както и преди стоеше пред тях. То бавно се приближи напред и се спря на около 6 крачки от най-близкия генеец. Без да бърза, човекът заговори:

– Очертават се две решения: едно – основано на благодарността за моето възкресяване, и второ – на реалното положение на нещата. Аз знам кои сте вие и какво ви е нужно. Да, аз знам – там е вашето несъществуване. Тук е трудно да бъдеш милостив. Но ще се опитам. Да предположим – продължаваше той, че вие ми откриете тайната на локатора. Сега, когато системата съществува, ние повече никога няма да пропаднем както досега.

Инеш целият се напрегна. Неговият мозък работеше така трескаво, че му се струваше, че в него не е останало място за нищо друго. И въпреки това той намери сила да зададе въпрос:

– Какво се е случило тук?

Човекът се смръщи. Спомените за този далечен ден направиха

гласа му хрипкав.

– Атомна буря – отвърна той. – Тя дойде от чужд звезден свят, обхвана целия този край на нашата галактика. Атомният циклон достигна в диаметър около 900 светлинни години, много повече от това, което беше достъпно за нас. Спасение нямаше. Ние не се нуждаехме дотогава от звездолети и нищо не успяхме да построим. В същото време Кастор – единствената известна нам звезда с планети също беше обзета от бурята.

Той млъкна. След това се върна към прекъснатата си мисъл:

– И така, секретът на локатора... В какво се състои той?

Съветниците около Инеш въздъхнаха с облекчение. Сега те не се бояха, че тяхната раса ще бъде унищожена. Инеш с гордост забеляза, че когато най-страшното отмина, никой от генейците не помисли за себе си.

– Значи вие не знаете тайната? – крадешком запита Йоал. – Вие сте достигнали много високо развитие, обаче да завоюваме галактики можем само ние.

Със заговорническа усмивка той обгърна с очи всички останали и добави:

– Господа, ние можем с право да се гордеем с великото откритие на генейците. Предлагам да се върнем на звездолета. На тази планета ние няма какво повече да правим.

През няколко минути, докато те се скриваха в своите сферични гондоли, Инеш с тревога мислеше, че двуногото същество ще се опита да ги задържи. Но като се огледа той видя, че човекът, обърнал се с гръб към тях, бавно се отдалечава по улицата.

Този образ остана в паметта на Инеш, когато звездолетът започна да набира височина. И още нещо запомни той: атомните бомби, хвърлени една след друга над града, не избухнаха.

– Така лесно ние няма да се откажем от тази планета – каза капитан Горсид. – Аз предлагам още един път да преговаряме с чудовището.

Те решиха отново да се спуснат в града – Инеш, Йоал, Виид и командирът на кораба. Гласът на капитан Горсид прозвуча в техните приемници:

– Според мен – погледът на Инеш улавяше през утринната мъгла блясъка на прозрачните гондоли, които се спускаха около него. – Според мен ние приемаме това създание съвсем не за това, което той представлява в действителност. Спомнете си например – то се пробуди и веднага изчезна. А защо? Защото се изплаши. То не беше господар на

положението. То само не се смята за весило.

Това звучеше убедително. Доводите на капитана допаднаха на Инеш. И на него изведнъж му се стори непонятно, че така лесно се паникьоса. Сега опасността му изглеждаше в друга светлина. На цялата планета има само един човек. Ако те решат могат да започнат преселването, като че ли него го няма. Той си спомни, че така правеха в миналото не един път. На много планети малки групи от истинските им обитатели бяха успели да се укрят от действието на смъртоносна радиация в отдалечени местности. Почти навсякъде, колонизаторите постепенно ги бяха улавяли и унищожавали. Обаче в два случая, доколкото той си спомняше, туземците още владееха малки части от своите планети. И в двата случая беше решено да не ги изтребват с радиация – това можеше да навреди на самите генейци. Там колонизаторите се бяха примирили с оцелелите аборигени. А тука – ще има всичко на всичко един обитател, той няма да заеме много място.

Когато го намериха, човекът делово почитваше долния етаж на неговия сграда. Той остави метлата и излезе при тях на терасата. Сега той беше със сандали и свободно развяваща се туника от някаква ослепително блестяща материя. Той лениво погледна към тях и не каза нито дума.

Преговорите започна капитан Горсид. Инеш само се чудеше слушайки, какво говори той на автоматичния преводач. Командирът на звездолета беше пределно откровен, така бяха решили предварително. Той подчерта, че генейците не смятат да съживяват и другите мъртъвци на тази планета. Подобен алтруизъм би бил противоестествен, защото все по нарастващите орди от генейци постоянно се нуждаят от нови светове. И всяко ново значително увеличаване на населението предизвиква един и същ проблем, който може да се разреши само по един път. Но в дадения случай колонизаторите доброволно ще се задължат да не посягат на правата на единствения жив обитател на планетата.

На това място човекът прекъсна капитан Горсид:

– Каква е целта на тази безкрайна експанзия? – като че ли той започна да проявява някакъв интерес.

– Да предположим, че заселите всички планети на нашата галактика. А по нататък?

Капитан Горсид обмени недоумяващ поглед с Йоал, а след това с Инеш и Виид. Инеш отрицателно поклати туловището си напред-назад. Той изпита съжаление към това създание. Човекът не е разбрал и навярно никога няма да разбере. Стара история! Две раси, жизнеспособна и

угасваща, се придържаша към противоположни гледни точки; едната се стремеше към звездите, а другата се прекланяше пред непредотвратимостта на съдбата.

– Защо не установите контрол над вашите инкубатори? – настояваше човекът.

– И да предизвикаме падане на правителството? – иронизира Йоал.

Той каза това снизходително и Инеш видя как всички останали също се усмихват на наивността на човека. Той почувства, как интелектуалната пропаст между тях става все по-широка. Това същество не разбираше природата на жизнените сили управляващи света.

– Добре – отново заговори човекът – Ако вие не сте способни да ограничите своето размножаване, това ще направим за вас ние.

Настъпи мълчание.

Генейците почнаха да се вкаменяват от ярост. Инеш почувства това сам и видя същите признаци и у другите. Неговият поглед преминаваше от лице на лице и се връщаше към двуногото същество, което както и преди стоеше до вратата. Не за първи път Инеш помисли, че техният противник изглежда съвършено беззащитен.

„Сега – помисли той – аз мога да го хвана със щипалките си и да го разкъсам!“

Умственият контрол над вътрешноядрените процеси и гравитационни полета дали се съчетаваха със способност да отрази чисто механическо, макрокосмическо нападение? Инеш мислеше, че се съчетава. Силата, чието проявление те бяха видели преди два часа сигурно имаше някакви граници. Но тези граници те не ги знаеха. И въпреки всичко – това сега нямаше значение. По силни ли са или по слаби – не е важно. Обидните думи бяха произнесени: „Ако не сте способни да се ограничите, ние ще направим това за вас!“

– Слушай, двуноги! – прогърмя Инеш – Ако ти се надяваш да съживиш своето мъртво племе – остави тази надежда!

Човекът погледна към него, но замълча.

– Ако ти можеше да ни унищожил нас всички – продължаваше Инеш – то отдавна би ни унищожил. Но цялата работа е там, че силите ти са недостатъчни. Нашият кораб е построен така, че на него е невъзможна никаква верижна реакция. На всяка частица потенциално активна материя противостои пасивна античастица недопускаща образуване на критически маси. Ти може да произведеш взрив в нашите двигатели, но този взрив ще остане също изолиран и неговата енергия ще се обърне на това, за което двигателите са предназначени – ще се превърне в

движение.

Инеш почувства допирането на Йоал.

– Внимавай! – прошепна историкът – В афектацията си може да издадеш някой от нашите секрети.

Инеш стисна неговата щипалка и сърдито отряза.

– Стига наивности! На това чудовище му беше достатъчно да види нашите тела и да разбере почти всички тайни на нашата раса. Трябва да сме глупаци за да си въобразяваме, че то не е преценило още своите и наши възможности в дадената ситуация.

– Инеш! – ревна капитан Горсид.

Долавяйки металически нотки в неговия глас, Инеш отстъпи и отвърна:

– Слушам.

Неговата ярост стихна така бързо, както и избухна.

– Струва ми се – продължи капитан Горсид, – че разбрах какво смятахте да кажете. Аз изцяло съм съгласен с вас, но в качеството си на повисш представител на властта на Генея смятам за свой дълг да обявя ултиматум.

Той се обърна. Рогатото му тяло надвисна над човека.

– Ти се осмели да произнесеш това, за което няма прошка. Ти каза, че вие ще се опитате да ограничите движението на великия дух на Генея.

– Не духа – прекъсна го човекът. Той тихо се засмя. – Съвсем не духа!

Капитан Горсид пренебрегна думите му.

– Ето защо – продължаваше той – ние нямаме избор. Ние предполагаме, че с течение на времето, като събереш необходимите материали и инструменти, ще успееш да построиш възкресител. По наши разчети за това ще бъдат необходими най-малко две години, даже ако ти знаеш всичко. Това е необикновено сложен апарат и да се построи от единствения представител на расата, която хилядолетия преди да бъде унищожена се е отказала от машини, не е никак просто. Ти няма да успееш да построиш звездолет. А и ние няма да ти дадем време да построиш възкресителя. След няколко минути нашият кораб ще започне бомбардировка. Възможно е ти да съумееш да предотвратиш взривовете на каквото и да е разстояние около теб. Тогава ние ще отлетим над друг материк. Ако ни попречиш и там, значи ще ни е необходима помощ. След 6 месеца полет с най-голямо ускорение ние ще достигнем точката откъдето най-близките колонизирани от генейците планети ще чуят нашия призив. Те

ще изпратят огромен флот: на него няма да могат да се противопоставят всичките твои сили. Хвърляйки по 100 или по 1000 бомби в минута ние ще унищожим всички градове, така че от скелетите на твоя народ няма да остане даже прах.

Такъв е нашият план. И така и ще бъде. А сега прави с нас каквото искаш – ние сме в твоя власт.

Човекът поклати глава.

– Засега аз нищо няма да правя – каза той и подчерта: – Засега нищо.

И като помълча, добави замислено.

– Вие разсъждавате логично. Много. Разбира се, аз не съм всемогъщ, но ми се струва, че вие забравихте една малка подробност. Каква е тя – няма да ви кажа. А сега прощавайте. Връщайте се на своя кораб и летете където искате. Аз имам още много работа.

Инеш стоеше неподвижно, чувствайки как яростта отново се разгаря в него. След това, като засъска, той подскочи, разтваряйки щипките си. Те вече се допираха до нежното тяло, когато изведнъж нещо го отхвърли...

Когато се свести Инеш беше на звездолета.

Той не помнеше как се е озовал тук, не беше ранен, не усещаше никакви болки. Той се безпокоеше само за капитан Горсид, Виид и Йоал, но и тримата стояха редом с него също така изумени.

Инеш лежеше неподвижно и мислеше за това което каза човекът: „...вие забравихте една малка подробност“. Забравили? Значи те я знаят. Какво ли ще е това? Той все още размишляваше, когато Йоал каза:

– Глупаво е да се надяваме, че нашите бомби ще направят нещо!

Той се оказа прав.

Когато звездолетът се отдалечи от Земята на 40 светлинни години, извикаха Инеш в залата на Съвета. Вместо приветствие Йоал унило му каза:

– Чудовището е на кораба.

Неговите думи като гръм поразиха Инеш, но заедно с това внезапна мисъл го озари:

– Така, ето за какво забравихме ние! – удивено и гръмко проговори той накрая. – Ние забравихме, че той при желание може да се придвижва в космическото пространство в границите...- как каза той? – в границите на 900 светлинни години.

Инеш чак сега разбра. Генейците, на които се налагаше да използват звездолети, дори не си помислиха за такава възможност. И да се

чуди тука нямаше за какво. Сега, когато всичко предстоеше да свърши, той отново се почувства измъчен и стар, той отново беше отчаяно сам.

За да разбере всичко, бяха необходими само няколко минути. Един от физиците-асистенти по пътя към склада забелязал човека в коридора. Странно беше само това, че никой от многочислената команда на звездолета не е забелязал чудовището по рано.

„Но ние в края на краищата не смятаме да се спускаме или да се приближаваме към нашите планети – помисли Инеш – По какъв начин той ще може да се възползва от нас, ако включим само видеоканала?“

Инеш спря. Но, разбира се, в това е цялата работа! На тях ще им се наложи да включат насочения видеолъч и едва установили контакт, човекът ще може да определи необходимото направление.

Решението Инеш прочете в очите на своите съплеменници – единствено възможното в дадените условия решение. И все пак му се струваше, че са изпуснали нещо, нещо много, много важно. Той бавно се приближи до големия видеоекран в края на залата. Картината, изобразена на него, беше така ярка, така величествена и прекрасна, че непривикналият разум трепваше пред нея като от избухване на мълния. Даже него самия, макар че той беше виждал това нееднократно, го обхващаше вълнение пред немислимата, невъобразима бездна на космоса. Това беше образ на част от Млечния път. Четиристотин милиона звезди сияеха, като че ли в окуляра на гигантски телескоп, способен да улавя даже блещукането на червените джуджета, отдалечени на разстояние 30000 светлинни години. Видеоекранът имаше диаметър 25 ярда – такива телескопи просто не съществуваха никъде, а освен това в другите галактики нямаше толкова звезди. И само на една от 2000 сияещи звезди имаше пригодни за заселване планети.

Именно този факт от колосално значение ги застави да вземат фаталното решение. Инеш огледа уморено всички с очи. Когато заговори, гласът му беше спокоен:

– Чудовището е пресметнало прекрасно. Ако продължим полета, то ще лети заедно с нас, ще овладее възкресителя и ще се върне по достъпен само за него начин на своята планета. Ако използваме насочен лъч, то ще се плъзне по него, ще завладее възкресителя и също ще се върне по-рано от нас. Във всеки случай, преди нашите кораби да долетят до планетата, двуногият ще успее да съживи достатъчно количество свои съплеменници и тогава ние ще бъдем безсилни.

Той трепна с цяло тяло. Разсъждаваше правилно и все пак му се струваше, че някъде нещо пропуска. Инеш бавно продължи:

– Сега ние имаме само едно предимство. Каквото и решение да вземем, без преводач той не ще го узнае. Ние можем да изработим план, който ще остане тайна за него. Той знае, че нито ние, нито той можем да взривим кораба. На нас ни остава единствен изход. Единствен.

Капитан Горсид прекъсна настъпилата тишина:

– И така, аз виждам, че вече знаете всичко. Ние ще включим двигателите, ще унищожим приборите за управление и ще загинем заедно с чудовището.

Те се погледнаха взаимно и в очите на всеки блестеше гордостта за своята раса. Инеш по ред се допря с щипалката на всеки.

След един час, когато температурата в звездолета се покачи доловимо на Инеш му дойде в главата мисъл, която го застави да се устреми към микрофона и да извика Шюри.

– Шюри! – възкликна той – Спомни си Шюри, когато чудовището се събуди и изчезна... Помниш ли? – Капитан Горсид не можа да застави твоите помощници да унищожат локаторите. Ние така и не ги попитахме защо закъснях. Питай ги! Питай ги веднага!

Последва мълчание, след това гласът на Шюри се чу слабо през грохота на нарастващите шумове.

– Те ... не могли ... да проникнат ... отсек ... Вратата ... била заключена. Инеш като чувал се свлече на пода. Ето ти тебе! Значи са изтървали не само една подробност! Човекът се е свестил, разбрал е всичко, изчезнал е и веднага се насочил към звездолета. Той е открил тайната на локатора и тайната на възкресителя, освен ако не го е разгледал още докато е бил в него. Когато той се появи отново, вече е бил научил от тях всичко, което е искал. А останалото е потрябвало на чудовището само за да ги подтикне към този отчаян акт, към самоубийство.

Само след няколко мига той ще напусне кораба твърдо уверен, че скоро нито едно чуждо същество не ще узнае за неговата планета и също така, че неговата раса ще се възроди, ще живее отново и от сега натък никога няма да загине.

Потресеният Инеш се заклати, улавяйки се за ръмжащия приемник, и започна да крещи в микрофона последното което беше разбрал. Отговор не последва. Всичко заглушаваше невероятният рев на вече неуправляемата енергия. Топлината започна да разめква неговата бронирана коруба, когато Инеш, препъвайки се, опита да се добере до силовия регулатор. Насреща му се втурна пурпурен пламък. Виейки и хлипайки, той се хвърли обратно към предавателя.

След няколко минути той все още нещо пищеше в микрофона,

когато могъщият звездолет се гмурна в чудовищното огнище на бяло-синьото слънце.

КРАЙ

© 1948 Алфред Ван Вогт

Alfred van Vogt
Monster, 1948

Източник: Библиотеката на Александър Минковски

Публикация:

КРИТИЧНА ТОЧКА. ПРИКЛЮЧЕНСКА ФАНТАСТИКА. 1992. Изд. Неохрон,
Пловдив / Изд. Хермес, Пловдив. SF Трилър, No.7.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/39>]